

บทที่ 4

การวิเคราะห์ผลการวิจัย

การประเมินโครงการธนาคารขยะรีไซเคิลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการดำเนินงานของโครงการ โดยนำเสนอผลการประเมินแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยเบื้องต้นของการดำเนินงานโครงการธนาคารขยะรีไซเคิล

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านกระบวนการดำเนินงานโครงการธนาคารขยะรีไซเคิล

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านผลผลิตของโครงการธนาคารขยะรีไซเคิล โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความพร้อมของปัจจัยเบื้องต้นของการดำเนินงานโครงการธนาคารขยะรีไซเคิล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินความพร้อมของปัจจัยเบื้องต้นของโครงการธนาคารขยะรีไซเคิล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ประกอบด้วย

- 1.1 ความพร้อมของบุคลากร
- 1.2 ความเพียงพอของงบประมาณ
- 1.3 ความพร้อมสื่อ อุปกรณ์และเทคโนโลยี

รายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังต่อไปนี้

1.1 ความพร้อมของบุคลากร

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของปัจจัยที่สนับสนุนการทำโครงการธนาคารขยะรีไซเคิล

ปัจจัยที่สนับสนุนการทำโครงการธนาคาร ขยะรีไซเคิล	ผู้บริหาร		ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. การจัดการผู้รับผิดชอบโครงการ				
สำรวจความต้องการ	12	36.40	15	45.50
เจาะจงตัวบุคคล	17	51.50	12	36.40
หัวหน้าทีมเป็นคนเลือก	4	12.10	4	12.10
อื่นๆ	0	0.00	2	6.10
รวม	33	100.00	33	100.00
2. จำนวนครูที่เป็นคณะทำงาน โครงการขยะรีไซเคิล				
เพียงพอ	9	27.30	8	24.20
ไม่เพียงพอ	24	72.70	25	75.80
รวม	33	100.00	33	100.00
3. ความรู้ความสามารถของผู้รับผิดชอบโครงการธนาคารขยะรีไซเคิล				
มีความรู้ความสามารถน้อยที่สุด	2	6.10	3	9.10
มีความรู้ความสามารถน้อย	1	3.00	1	3.00
มีความรู้ความสามารถปานกลาง	6	18.20	10	30.30
มีความรู้ความสามารถมาก	18	54.50	17	51.50
มีความรู้ความสามารถมากที่สุด	6	18.20	2	6.10
รวม	33	100.00	33	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ปัจจัยที่สนับสนุนการทำโครงการธนาคาร ขยะรีไซเคิล	ผู้บริหาร		ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
4.ความรู้ความสามารถของนักเรียนที่ทำหน้าที่กรรมการ โครงการธนาคารขยะรีไซเคิล				
มีความรู้ความสามารถน้อยที่สุด	1	3.00	1	3.00
มีความรู้ความสามารถน้อย	1	3.00	4	12.10
มีความรู้ความสามารถปานกลาง	14	42.40	12	36.40
มีความรู้ความสามารถมาก	15	45.50	15	45.50
มีความรู้ความสามารถมากที่สุด	2	6.10	1	3.00
รวม	33	100.00	33	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดครูผู้รับผิดชอบโครงการ โดยเลือกเจาะจงตัวบุคคลมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.50 และมีความคิดเห็นว่ามีจำนวนครูที่เป็น คณะทำงานโครงการขยะรีไซเคิลไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 72.70 ผู้รับผิดชอบโครงการธนาคาร ขยะรีไซเคิล มีความรู้ความสามารถมาก คิดเป็นร้อยละ 54.50 นักเรียนที่ทำหน้าที่กรรมการ โครงการธนาคารขยะรีไซเคิลส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถมาก คิดเป็นร้อยละ 45.50

ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดครูผู้รับผิดชอบโครงการ โดยการสำรวจความต้องการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.50 และมีความคิดเห็นว่ามีจำนวนครูที่เป็น คณะทำงานโครงการขยะรีไซเคิลไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 75.80 ผู้รับผิดชอบโครงการธนาคาร ขยะรีไซเคิลมีความรู้ความสามารถมาก คิดเป็นร้อยละ 51.50 นักเรียนที่ทำหน้าที่กรรมการโครงการ ธนาคารขยะรีไซเคิลส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถมาก คิดเป็นร้อยละ 45.50

1.2 ความเพียงพอของงบประมาณ

ปัจจัยเบื้องต้นด้านงบประมาณ เป็นการประเมินจากแบบบันทึกข้อมูล โดยการ แจกแบบบันทึกข้อมูลให้กับครูผู้รับผิดชอบโครงการเป็นผู้ให้ข้อมูล โดยงบประมาณที่ได้รับการ สนับสนุนในโครงการธนาคารขยะของโรงเรียนส่วนใหญ่ได้มาจาก องค์การบริหารส่วนจังหวัด และได้รับการสนับสนุนเพิ่มเติมจากโรงเรียนในสังกัดของตนเองด้วย

องค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้รับจัดสรรงบประมาณสำหรับใช้ในโครงการ วิชาการขยะประมาณ 10,000 - 20,000 บาทต่อปี ซึ่งแต่ละ โรงเรียนจะได้นำงบประมาณที่ได้รับ ดังกล่าวไปบริหารจัดการ โครงการวิชาการขยะรีไซเคิล ต่อไป

ในการบริหารจัดการ โครงการวิชาการขยะของโรงเรียนส่วนใหญ่ใช้งบประมาณ ดำเนินการปีละ 10,000 - 20,000 บาท ซึ่งเท่ากับงบประมาณที่ได้รับจัดสรรมา มีเพียงไม่กี่โรงเรียน เท่านั้นที่มีงบประมาณเหลือเนื่องจากจำนวนขยะที่สมาชิคนำมาขายมีน้อย

โครงการวิชาการขยะรับซื้อขยะจากสมาชิกได้ประมาณ 10-15 กิโลกรัมต่อวัน หรือประมาณ 450 กิโลกรัมต่อเดือน โดยธนาคารมีรายได้เฉลี่ยประมาณ 500-600 บาท ต่อเดือน ทำให้นักเรียนผู้เป็นสมาชิกมีรายได้ 20-30 บาท ต่อเดือน

1.3 ความพร้อมสื่อ อุปกรณ์และเทคโนโลยี

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละความพร้อม/ความเพียงพอของสื่อ เอกสาร วัสดุอุปกรณ์

(n=33)		
รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1 มีคู่มือในการจัดกิจกรรม	26	78.80
2 มีตราชั่งในการชั่งน้ำหนัก	30	90.90
3 มีสถานที่เก็บขยะรีไซเคิล	29	87.90
4 มีเครื่องคิดเลข	31	93.90
5 มีเอกสารการฝาก-การถอน	24	72.70
6 มีสมุดบัญชีสำหรับลูกค้า	25	75.80
7 มีทะเบียนลูกค้าธนาคารขยะรีไซเคิล	25	75.80
8 มีใบสมัครสมาชิกธนาคารขยะรีไซเคิล	24	72.70
9 มีทะเบียนสมาชิกธนาคารขยะรีไซเคิล	24	72.70
10 มีเอกสารรับ-จ่ายเงินของธนาคารขยะรีไซเคิล	26	78.80

จากตารางที่ 4.2 พบว่าโรงเรียนมีความพร้อมด้าน สื่อ เอกสาร อุปกรณ์ ที่ใช้ใน โครงการวิชาการขยะรีไซเคิล จำนวน 3 รายการ ได้แก่ เครื่องคิดเลข มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 93.90 รองลงมาคือ ตราชั่งในการชั่งน้ำหนัก คิดเป็นร้อยละ 90.90 และสถานที่เก็บขยะรีไซเคิล คิดเป็นร้อยละ 87.90 ตามลำดับ

ปัจจัยเบื้องต้นด้านอุปกรณ์มีความพร้อมและเหมาะสมจำนวน 3 รายการเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ คือ มีเครื่องคิดเลขเพียงพอ มีตาชั่งในการชั่งน้ำหนักเพียงพอ มีสถานที่เก็บขยะรีไซเคิล เพียงพอ นอกนั้นไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านกระบวนการดำเนินงานโครงการธนาคารขยะรีไซเคิล

2.1 กระบวนการดำเนินงาน

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละความคิดเห็นของผู้บริหารด้านกระบวนการดำเนินงานโครงการธนาคารขยะรีไซเคิล

(n = 33)

รายการการดำเนินงานของธนาคารขยะรีไซเคิล	การดำเนินงานของธนาคารขยะรีไซเคิลผู้บริหาร	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1 มีการประชาสัมพันธ์โครงการ	30	90.90
2 วิธีการประชาสัมพันธ์โครงการมีความเหมาะสม	27	81.80
3 ระยะเวลาการเปิดรับสมาชิกมีความเหมาะสม	29	87.90
4 การติดต่อประสานงานโครงการมีความเหมาะสม	30	90.90
5 มีการนิเทศกับการติดตามงาน	27	81.80
6 มีการประเมินโครงการระหว่างดำเนินการ	27	81.80
7 มีการประเมินโครงการเมื่อสิ้นปี	28	84.80
8 มีการบริหารติดตามโครงการและการนำไปใช้	26	81.20

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ากระบวนการดำเนินงานของธนาคารขยะรีไซเคิลมีความเหมาะสมมากที่สุด คือ การติดต่อประสานงานโครงการมีความเหมาะสมและวิธีการประชาสัมพันธ์โครงการ คิดเป็นร้อยละ 90.90 รองลงมาคือ ระยะเวลาการเปิดรับสมาชิก คิดเป็นร้อยละ 87.90

ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่า การดำเนินงานของโครงการธนาคารขยะรีไซเคิลด้านกระบวนการดำเนินงานมีความเหมาะสมผ่านเกณฑ์ทุกข้อ

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละความคิดเห็นของครูผู้รับผิดชอบกิจกรรม และนักเรียนที่เป็น
กรรมการ เกี่ยวกับด้านกระบวนการดำเนินงานของโครงการธนาคารขยะรีไซเคิล

รายการการดำเนินงานของธนาคารขยะรีไซเคิล	การดำเนินงานของธนาคารขยะรีไซเคิล			
	ครูผู้รับผิดชอบ กิจกรรม		นักเรียนที่เป็น กรรมการ	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 มีวิธีประชาสัมพันธ์โครงการ	30	90.90	159	96.40
2 วิธีการประชาสัมพันธ์โครงการมีความเหมาะสม	27	81.80	156	94.50
3 ระยะเวลาการเปิดรับสมาชิกมีความเหมาะสม	29	87.90	163	98.80
4 สมาชิกเขียนใบนำฝากตามประเภทขยะรีไซเคิลที่นำฝาก	24	72.70	158	95.80
5 สมาชิกนำใบนำฝากพร้อมขยะรีไซเคิลส่งเจ้าหน้าที่คัดแยก	24	72.70	159	96.40
6 เจ้าหน้าที่คัดแยกทำการคัดแยกขยะตามใบนำฝากแล้วชั่ง น้ำหนักเสร็จแล้วส่งใบนำฝากให้เจ้าหน้าที่จดบันทึก	26	78.80	155	93.30
7 เจ้าหน้าที่จดบันทึกข้อมูลน้ำหนักของขยะรีไซเคิลลงใน ใบนำฝาก	26	78.80	158	95.80
8 เจ้าหน้าที่คิดเงินคำนวณเงินจากใบนำฝากทุกครั้ง	26	78.80	159	96.40
9 เจ้าหน้าที่บัญชีบันทึกข้อมูลลงในสมุดฝากทุกครั้งที่มีการ ฝาก	25	75.80	159	96.40
10 ผู้จัดการธนาคารตรวจสอบความถูกต้องของการคำนวณ เงินทุกครั้ง	26	78.80	164	99.40
11 มีสถานที่เก็บรวบรวมขยะรีไซเคิล	29	87.90	165	100.00
12 มีการกำหนดการขายขยะรีไซเคิล	25	75.80	163	98.80
13 มีการกำหนดการเบิกจ่ายเงินหรือการฝาก-ถอนเงิน	21	63.60	157	95.20
	(n = 33)		(n = 165)	

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรม มีความคิดเห็นว่ากระบวนการ
ดำเนินงานของธนาคารขยะรีไซเคิลมีความเหมาะสมเป็นไปตามเกณฑ์ จำนวน 4 รายการ คือ มีวิธี

ประชาสัมพันธ์โครงการ คิดเป็นร้อยละ 90.90 รองลงมาคือ ระยะเวลาการเปิดรับสมาชิกและสถานที่เก็บรวบรวมขยะรีไซเคิล คิดเป็นร้อยละ 87.90 ส่วนกระบวนการดำเนินงานของธนาคารขยะรีไซเคิล มีความเหมาะสมน้อยที่สุด คือ การกำหนดการเบิกจ่ายเงินหรือการฝาก-ถอนเงิน คิดเป็นร้อยละ 63.60

นักเรียนที่เป็นกรรมการมีความคิดเห็นว่า มีกระบวนการดำเนินงานของโครงการธนาคารขยะรีไซเคิลมีความเหมาะสมผ่านเกณฑ์ประเมินทุกรายการ โดยมีสถานที่เก็บรวบรวมขยะรีไซเคิลมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาคือ ผู้จัดการธนาคารตรวจสอบความถูกต้องของการคำนวณเงินทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 99.40 และมีการกำหนดการขายขยะและระยะเวลาการเปิดรับสมาชิกมีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 98.80 ตามลำดับ

ครูผู้รับผิดชอบโครงการธนาคารขยะรีไซเคิลมีความคิดเห็นว่ากระบวนการดำเนินงานของโครงการธนาคารขยะรีไซเคิลเป็นไปตามเกณฑ์ 4 ข้อ คือมีวิธีการประชาสัมพันธ์ วิธีการประชาสัมพันธ์มีความเหมาะสม ระยะเวลาเปิดรับสมาชิกมีความเหมาะสม และมีสถานที่เก็บรวบรวมขยะรีไซเคิล ส่วนนักเรียนที่เป็นกรรมการมีความคิดเห็นว่ากระบวนการดำเนินงานของธนาคารขยะรีไซเคิลเป็นไปตามเกณฑ์ทุกข้อ

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับด้านการตรวจสอบการทำบัญชี
ธนาคารขยะรีไซเคิล

(n = 30)

การตรวจสอบการทำบัญชีธนาคารขยะรีไซเคิล	จำนวน(คน)	ร้อยละ
หลังการรับซื้อขยะรีไซเคิลทุกครั้ง	8.00	24.20
สัปดาห์ละครั้ง	10.00	30.30
เดือนละครั้ง	3.00	9.10
2 เดือน / ครั้ง	2.00	6.10
3 เดือน / ครั้ง	3.00	9.10
4 เดือน / ครั้ง	2.00	6.10
อื่นๆ	5.00	15.20
รวม	33.00	100

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรม มีการตรวจสอบการทำบัญชีธนาคาร
ขยะรีไซเคิล สัปดาห์ละครั้ง คิดเป็นร้อยละ 30.30 รองลงมาคือตรวจสอบการทำบัญชีธนาคาร
ขยะรีไซเคิลหลังการรับซื้อขยะรีไซเคิลทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 24.20

2.2 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากแบบบันทึกข้อมูลและจากการสอบถามผู้เข้าร่วม
กิจกรรม เกี่ยวกับ โครงการธนาคารขยะรีไซเคิลมีดังนี้

1) ปัญหาและอุปสรรคจากผู้บริหาร

ก. ด้านการวางแผน การวางแผนขาดผู้มีความรู้ในการวางแผนดำเนิน โครงการ
ธนาคารขยะรีไซเคิล

ข. ด้านความรู้ความสามารถ ครูมีความรู้ความสามารถด้านธนาคารขยะรีไซเคิล
ระดับปานกลางถึงมาก ครูมีจำนวนน้อยและมีภาระงานมากทำให้การดำเนินงานไม่ต่อเนื่อง และ
เป็นการเพิ่มภาระแก่ครู

ค. ด้านการเตรียมความพร้อม ธนาคารจัดทำบัญชีรายรับจ่ายสัปดาห์ละครั้ง

ง. ด้านการประสานงาน ไม่ได้รับความร่วมมือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภายนอก
ควรให้ความร่วมมือมากยิ่งขึ้น

ง. ด้านการนิเทศกำกับติดตาม การนิเทศกำกับติดตามยังไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด และควรมีปฏิทินสำหรับนิเทศกำกับที่แน่นอน

จ. การติดตามประเมินผล การติดตามประเมินผลยังไม่เป็นรูปแบบมากนัก เพราะเจ้าหน้าที่ไม่เข้าร่วมประเมินด้วย

2) ปัญหาและอุปสรรคจากครูผู้รับผิดชอบโครงการ

ก. นักเรียนไม่เห็นความสำคัญของการเก็บขยะจึงไม่ค่อยมีนักเรียนมาสมัครมากนัก

ข. คณะทำงานขาดความรู้ความสามารถ เรื่องราคาขยะในท้องตลาด

ค. ธนาคารจัดทำบัญชีรายรับจ่ายสัปดาห์ละครั้ง

ง. นักเรียนส่วนใหญ่ไม่นำขยะมาขายเพราะผู้ปกครอง อยู่ใกล้แหล่งรับซื้อขยะที่ได้จึงเป็นขยะในโรงเรียนเท่านั้น

3) ปัญหาและอุปสรรคจากนักเรียนที่เป็นกรรมการ

ก. เจ้าหน้าที่รับฝากขยะมีไม่เพียงพอ สถานที่ตั้งของการรับฝากขยะอยู่ไกล

ข. จ่ายเงินไม่ตรงตามน้ำหนักของขยะที่นำมาจำหน่าย เจ้าหน้าที่จ่ายเงินช้า เนื่องจากต้องแลกเปลี่ยนเงิน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านผลผลิตของโครงการธนาคารขยะรีไซเคิล

โดยศึกษา พฤติกรรมที่สะท้อนถึงจิตสำนึกในการรักษาสิ่งแวดล้อมจำนวนและร้อยละของนักเรียนอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและนำขยะมาใช้ นำเสนอดังตารางที่ 4.6 -4.7 จำนวนปริมาณขยะนำเสนอดังตารางที่ 4.8 ผลพลอยได้จากการจัดตั้งธนาคารขยะรีไซเคิล นำเสนอดังตารางที่ 4.9 การเป็นตัวอย่างที่ดีในการจัดการขยะของชุมชน นำเสนอดังตารางที่ 4.10 และความพึงพอใจของครูนักเรียนและผู้ปกครอง นำเสนอดังตารางที่ 4.11 และ 4.12 ดังนี้

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละพฤติกรรมที่สะท้อนถึงจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

	รายการผลที่เกิดกับนักเรียนที่เข้าร่วม โครงการธนาคารขยะรีไซเคิล	ผลที่เกิดกับนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ			
		ครูผู้รับผิดชอบโครงการ		นักเรียนที่เป็นกรรมการ	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	นักเรียนคัดแยกขยะได้ถูกต้อง	29	87.90	165	100.00
2	นักเรียนทิ้งขยะลงถัง	29	87.90	164	100.00
3	นักเรียนมีโอกาสและมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของธนาคารขยะรีไซเคิล	28	84.80	165	100.00
4	กิจกรรมของธนาคารขยะรีไซเคิลเป็นแบบอย่างที่ดีของชุมชน	29	87.90	165	100.00
5	นักเรียนนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน	29	87.90	165	100.00

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ครูผู้รับผิดชอบโครงการ มีความคิดเห็นว่าผลที่เกิดกับนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการธนาคารขยะรีไซเคิล มากที่สุดคือ การคัดแยกขยะของนักเรียน การทิ้งขยะลงถังของนักเรียน กิจกรรมของธนาคารขยะรีไซเคิลเป็นแบบอย่างที่ดีของชุมชน และนักเรียนนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน คิดเป็นร้อยละ 87.90

นักเรียนที่เป็นกรรมการมีความคิดเห็นว่าผลที่เกิดกับนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการธนาคารขยะรีไซเคิล มากที่สุดคือ การคัดแยกขยะของนักเรียน การทิ้งขยะลงถังของนักเรียน นักเรียนมีโอกาสและมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของธนาคารขยะรีไซเคิล กิจกรรมของธนาคารขยะรีไซเคิลเป็นแบบอย่างที่ดีของชุมชน และนักเรียนนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน คิดเป็นร้อยละ 100

ครูผู้รับผิดชอบโครงการและนักเรียนที่เป็นกรรมการมีความคิดเห็นว่าเมื่อดำเนินโครงการธนาคารขยะรีไซเคิลไปแล้วผู้ร่วมโครงการสามารถคัดแยกขยะได้ถูกต้อง ทิ้งขยะลงถัง มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของธนาคารขยะรีไซเคิล เป็นแบบอย่างที่ดีของชุมชนและ นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน ได้ซึ่งสอดคล้องตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของนักเรียนอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและนำขยะมาใช้

นักเรียนอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและนำ ขยะกลับมาใช้ใหม่	ครูผู้รับผิดชอบ โครงการ(n=33)		นักเรียนที่เป็นกรรมการ (n=165)	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1 ทำสิ่งประดิษฐ์	30	90.00	140	84.84
2 นำกลับมาใช้ซ้ำ	21	63.64	109	66.06
3 ใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก	13	39.39	96	58.18
4 นำแก้วประจำตัวมาใช้ที่โรงเรียน	17	51.51	91	55.15

จากตารางที่ 4.7 พบว่าครูผู้รับผิดชอบโครงการมีความคิดเห็นว่า นักเรียนอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและนำขยะกลับมาใช้ใหม่โดยนำมาทำสิ่งประดิษฐ์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90.00 และนักเรียนที่เป็นกรรมการมีความคิดเห็นว่า นักเรียนอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและนำขยะกลับมาใช้ใหม่โดยทำสิ่งประดิษฐ์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 84.84

ครูผู้รับผิดชอบโครงการและนักเรียนที่เป็นกรรมการมีความคิดเห็นว่าเมื่อดำเนินโครงการธนาคารขยะรีไซเคิลไปแล้วผู้ร่วมโครงการสามารถอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและนำขยะกลับมาใช้ใหม่ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากแบบบันทึกโครงการเกี่ยวกับจำนวนปริมาณขยะจากการดำเนินการโครงการธนาคารขยะรีไซเคิลมีดังนี้

ตารางที่ 4.8 จำนวนปริมาณขยะรีไซเคิล (กิโลกรัม) จำแนกตามขนาดโรงเรียน

เดือน	โรงเรียนขนาดเล็ก(n=10)	โรงเรียนขนาดกลาง(n=14)	โรงเรียนขนาดใหญ่(n=9)	รวม
พ.ค.	379	392	540	1,311
มิ.ย.	367	364	383	1,113
ก.ค.	403	308	414	1,125
ส.ค.	588	280	378	1,246
ก.ย.	266	493	450	1,209
ต.ค.	455	294	495	1,244
พ.ย.	406	266	540	1,212
ธ.ค.	359	462	603	1,424
ม.ค.	277	336	495	1,108
ก.พ.	261	252	405	918
มี.ค.	152	210	387	749
เม.ย.	56	154	315	525
ร้อยละของปริมาณขยะที่ลดลง				59.95

จากตารางที่ 4.8 พบว่าจำนวนปริมาณขยะรีไซเคิลมีปริมาณลดลงเมื่อเทียบระหว่างเริ่มต้นโครงการคือในเดือนพฤษภาคม จนถึงสิ้นสุดโครงการคือในเดือนเมษายนคิดเป็นร้อยละ 59.95 ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากแบบบันทึกโครงการเกี่ยวกับผลพลอยได้จากการดำเนินการโครงการธนาคารขยะรีไซเคิลมีดังนี้

ตารางที่ 4.9 ผลพลอยได้จากการดำเนินการโครงการธนาคารขยะรีไซเคิล

ลำดับ	ผลพลอยได้จากการดำเนินการ	จำนวน โรงเรียน
1.	โรงเรียนสะอาดปลอดขยะมีสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้น	33
2.	โรงเรียนและนักเรียนมีรายได้จากการขายขยะรีไซเคิล	33
3.	นักเรียนมีวินัยในการสร้างความสะอาดคือทิ้งขยะเป็นที่และคัดแยกขยะ ก่อนทิ้งลงถัง	33
4.	สร้างนิสัยการออมเงินจากการขายขยะรีไซเคิลและการรู้จักทำบัญชี	33
5.	ค่าใช้จ่าย นำขยะมาประดิษฐ์เป็นสินค้าทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น เปเปอร์มาเช่ ดอกไม้	15
6.	จากขบวนการน้ำพาสติก	7
7.	นำขยะมาผลิตปุ๋ยหมักจากใบไม้ และปุ๋ยหมักชีวภาพ	7
8.	นำรายได้จากโครงการธนาคารขยะรีไซเคิลมาดำเนินการจัดตั้งกองทุน สนับสนุนการศึกษาและสนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน	7

การเป็นตัวอย่างที่ดีในการจัดการขยะรีไซเคิลของชุมชนมีหน่วยงานอื่นที่สนใจโครงการธนาคารขยะรีไซเคิล มาศึกษาดูงานดังนี้

ตารางที่ 4.10 รายชื่อโรงเรียนที่มีหน่วยงานอื่นมาศึกษาดูงาน

โรงเรียนขนาดเล็ก (n=10)	โรงเรียนขนาดกลาง (n=14)	โรงเรียนขนาดใหญ่ (n=9)
ไม่มี	1. โรงเรียนบ้านโนนคูน สามัคคีศึกษา	1. โรงเรียนชุมชนบ้านฝาง
	2. โรงเรียนบ้านคำไฮหัวทุ่ง ประชาบำรุง	2. โรงเรียนบ้านกุดกว้าง ประชาสรรค์
	3. โรงเรียนบ้านดอนบม	3. โรงเรียนชุมชนพระยืน
	4. โรงเรียนบ้านสะอาด	

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักเรียนที่เป็นสมาชิกที่มีต่อ
โครงการธนาคารขยะรีไซเคิล

	ความพึงพอใจที่มีต่อโครงการธนาคารขยะรีไซเคิล	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	ความสะดวกรวดเร็วในการรับซื้อขยะ	3.84	0.71	มาก
2	ระยะเวลาการประชาสัมพันธ์โครงการธนาคารขยะรีไซเคิล	3.94	0.67	มาก
3	สถานที่เก็บขยะรีไซเคิล	3.78	0.63	มาก
4	การกำหนดช่วงเวลาให้บริการ	3.89	0.59	มาก
5	วิธีการให้ความรู้แก่สมาชิก	3.75	0.64	มาก
6	สื่อที่ใช้ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโครงการธนาคารขยะรีไซเคิล	3.76	0.64	มาก
7	การให้ข้อมูลราคาขยะรีไซเคิล	3.79	0.67	มาก
8	การติดป้ายสัญลักษณ์	3.87	0.73	มาก
9	กระบวนการมีส่วนร่วมของสมาชิกธนาคารขยะรีไซเคิล	3.99	0.69	มาก
	เฉลี่ย	3.85	0.66	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่า นักเรียนที่เป็นสมาชิกมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับ
มาก ($\bar{X}=3.85$) เมื่อพิจารณาพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจเกี่ยวกับกระบวนการมีส่วนร่วมของ
สมาชิกธนาคารขยะรีไซเคิลมากเป็นอันดับแรก ($\bar{X}=3.99$) รองลงมาคือระยะเวลาการ
ประชาสัมพันธ์โครงการธนาคารขยะรีไซเคิล ($\bar{X}=3.94$) การกำหนดช่วงเวลาให้บริการ
($\bar{X}=3.89$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่เป็น
กรรมการที่มีต่อ โครงการธนาคารขยะรีไซเคิล

ความพึงพอใจที่มีต่อโครงการธนาคาร ขยะรีไซเคิล		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	การมีรายได้จากการขายขยะรีไซเคิล	3.65	0.70	มาก
2	การนำความรู้ในการคัดแยกขยะรีไซเคิล ไปปฏิบัติที่บ้าน	3.78	0.69	มาก
3	ความมีระเบียบวินัยในการทิ้งขยะ	3.80	0.71	มาก
4	การเห็นคุณค่าของขยะรีไซเคิลของนักเรียน	3.86	0.75	มาก
5	การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการคัดแยก ขยะรีไซเคิล	3.81	0.71	มาก
6	การนำความรู้เรื่องขยะไปขยายผลในชุมชน	3.76	0.70	มาก
7	โดยภาพรวมมีความพอใจกับผลงานของธนาคาร ขยะรีไซเคิล	3.84	0.74	มาก
รวม		3.78	0.71	มาก

จากตารางที่ 4.12 พบว่าผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นกรรมการมีความพึงพอใจต่อ
โครงการธนาคารขยะรีไซเคิลโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.78$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า
อันดับแรกคือ การเห็นคุณค่าของขยะรีไซเคิลของนักเรียน ($\bar{X}=3.86$) รองลงมาคือ โดยภาพรวม
มีความพอใจกับผลงานของธนาคารขยะรีไซเคิล ($\bar{X}=3.84$) การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีใน
การคัดแยกขยะรีไซเคิล ($\bar{X}=3.81$) ความมีระเบียบวินัยในการทิ้งขยะ ($\bar{X}=3.80$) ตามลำดับ